

Оцјењујући, на основу обраћања грађана и приређивача игара на срећу, да постоји потреба да се иницира измјена Закона о играма на срећу (објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“ број 22 од 18. марта 2019. године), ради остваривања гаранција које правни поредак Републике Српске и Босне и Херцеговине пружа у погледу забране дискриминације и једнаког правног положаја на тржишту, Иницијативни одбор ради остваривања грађанске иницијативе за измјену Закона о играма на срећу, образован Одлуком од 26. јула 2019. године (у даљем тексту: „Иницијативни одбор“), дана 2. августа 2019. године, на основу члана 76. Устава Републике Српске и члана 43. Закона о референдуму и грађанској иницијативи („Службени гласник Републике Српске“ број 42/2010), САЧИЊАВА И ПРЕДЛАЖЕ Народној скупштини Републике Српске, као органу надлежном за измјене и допуне прописа којима се регулише област игара на срећу:

Н А Ц Р Т
ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ИГРАМА НА СРЕЋУ

Иницијативни одбор ради остваривања грађанске иницијативе за измјену Закона о играма на срећу

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ИГРАМА НА СРЕЋУ**

Бања Лука, 2. август 2019. године

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ИГРАМА НА СРЕЋУ

Члан 1.

У ставу 1. члана 5. Закона о играма на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 22/2019 – даље у тексту: „Закон о играма на срећу“ или „Закон“), иза тачке 30) додаје се нова тачка 31) која гласи:

„31) Приход од приређивања игара на срећу је износ који се добије када се вриједност укупних уплата умањи за вриједност укупних исплата (приход = уплата - исплата). Приход од приређивања игара на срећу представља основицу за обрачун накнада за приређивање игара на срећу у складу са овим законом.“

Члан 2.

Мијења се тачка 4) члана 6. Закона тако да гласи:

“4) интернет игре на срећу, у које спадају:

1. кладионичке игре на срећу,
2. електронске игре на срећу, виртуелне електронске игре и остале електронске игре,
3. игре на срећу на аутоматима,
4. казино игре на срећу,
5. остале интернет игре на срећу.”

Члан 3.

Став 5. члана 7. мијења се и гласи:

„(5) Право приређивања игара на срећу из члана 6. став 1. т. 2), 3) и 4) овог закона и класичне томболе могу стећи и друга привредна друштва на основу рјешења Владе или одобрења у складу са овим законом.“

Члан 4.

Мијења се став 2. члана 12. тако да гласи:

„(2) Лицу млађем од 18 година забрањен је улаз у казина, играчнице, просторе у којима се приређује класична томбола, кладионице и аутомат клубове, као и све друге просторе и објекте у којима се приређују игре на срећу.“

Члан 5.

У члану 15. ставу 1. последије ријечи “из члана 6. став 1. т.” додаје се “2),”.

Члан 6.

Члан 17. мијења се и гласи:

“(1) За добијање лиценце плаћа се једнократна накнада за приређивање у сљедећим износима:

- 1) за класичну томболу – накнада је 50.000 КМ;
- 2) за кладионичке игре на срећу – накнада је 75.000 КМ;
- 3) за игре на срећу на аутоматима – накнада је 75.000 КМ;
- 4) за интернет игре на срећу – накнада је 250.000 КМ;
- 5) за електронске игре на срећу – накнада је 75.000 КМ.

(2) Накнаде из ставе 1. овог члана плаћају се приликом добијања лиценце и не враћају се приређивачу у случају да приређивач не користи лиценцу.”

Члан 7.

У члану 23. Закона, иза става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

“(3) Регистроване пословне јединице у којима се приређују игре на срећу, представљају потпуно затворен простор који је физички одвојен од просторија било ког другог физичког или правног лица.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 8.

У ставу 1. члана 25. бришу се ријечи: “и електронских игара на срећу”.

Члан 9.

Став 1. члана 36. мијења се и гласи:

“(1) Лиценца за приређивање електронских игара на срећу може се дати Лутрији и правним лицима која, поред општих услова из члана 16. и члана 17. став 1. тачка 5) овог закона, испуњавају и посебне услове прописане овим законом и подзаконским актима донесеним на основу њега.”

У ставу 2. члана 36. последије ријечи “Лутрија” додају се ријечи “и правна лица”, док се ријеч „доставља“ мијења рјечју „достављају“.

У ставу 3. члана 36. “Лутрија” додају се ријечи “и правна лица”, док се ријеч „је“ мијења рјечју „су“.

Члан 10.

У члану 37. последије ријечи “Лутрија” додају се ријечи “и правна лица”.

У истом члану у ставу 3. ријеч „је“ мијења се рјечју „су“ и ријеч „означи“ мијења се рјечју „означе“.

У истом члану у ставу 4. ријечи „је дужна да пријави“ мијењају се рјечима „су дужна да пријаве“.

У истом члану у ставу 5. ријеч „је“ мијења се рјечју „су“, ријеч „ставља“ мијења се рјечју „стављају“ и ријеч „достави“ мијења се рјечју „доставе“.

У истом члану у ставу 7. ријеч „је“ мијења се рјечју „су“ и ријеч „омогући“ мијења се рјечју „омогуће“.

Члан 11.

Став 2. члана 38. мења се и гласи:

„(2) Право на учешће у електронским играма стиче се уплатом улога за игру на терминалу или на благајни приређивача.“

Члан 12.

Члан 39. мијења се и гласи:

“За приређивање електронских игара на срећу плаћа се накнада у висини од 8% на основицу коју чине укупне уплате умањене за укупне исплате у том мјесецу, али не мање од 200 КМ по пословној јединици, до 15. у мјесецу за претходни мјесец.”

Члан 13.

Став 1. члана 70. мијења се и гласи:

“(1) За приређивање кладионичких игара на срећу плаћа се накнада у висини од 8% на основицу коју чине укупне уплате умањене за укупне исплате у том мјесецу, али не мање од 1.100 КМ по кладионици.”

Члан 70. став 3. брише се.

Члан 14.

Мијења се став 2. члана 72. тако да гласи:

“(2) Приређивање кладионичких игара путем самопослужних терминала за спортско клађење врши се у кладионицама, аутомат клубовима и казинима.”

Члан 15.

У члану 84. мијења се став 1. тако да гласи:

“(1) За приређивање игара на срећу на аутоматима и путем терминала и интернета приређивач плаћа накнаду износу од 8% на основицу коју чини разлика укупних уплата и исплата мјесечно по аутомату, а не мање од 110 КМ мјесечно по аутомату.”

Члан 16.

Члан 92. мијења се и гласи:

“(1) Уплате и исплате у интернет играма на срећу врше се безготовински, готовински или на основу других платних трансакција у складу са законом и другим прописом, у просторијама приређивача или путем пружалаца платних услуга и заступника и посредника преко којих се пружају платне услуге, с тим да су те уплате и исплате видљиве играчу, приређивачу и Управи.

(2) Уплате на рачун играчима, као и исплате играчима могу се вршити само уколико је играч регистрован и поседује виртуелни рачун код приређивача.

(3) Забрањено је примање уплата или вршење исплата у играма на срећу лицима млађим од 18 година.”

Члан 17.

Став 1. члана 94. мијења се и гласи:

“(1) За приређивање свих интернет игара на срећу приређивач плаћа накнаду у укупном износу од 8% на основицу коју чини вриједност укупних уплата умањена за вриједност укупних исплата у појединим интернет играма на срећу, не узимајући при том у обзир средства на виртуелном рачуну играча, с тим да износ накнаде не може бити мањи од 5.000 КМ мјесечно.”

Члан 18.

Глава XII – ПОРЕЗ НА ДОБИТКЕ ОД ИГАРА НА СРЕЋУ брише се.

Члан 19.

Став 4. члана 119. брише се.

Члан 20.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИГРАМА НА СРЕЋУ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 6, 7. и 18. Устава Републике Српске, према којима Република Српска уређује и осигурава банкарски и порески систем, као и друге односе од интереса за Републику Српску у складу са Уставом Републике Српске.

Чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

III УСКЛАЂЕНОСТ С ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Материју Нацрта, у дијелу извора права ЕУ, уређују Уговор о функционисању Европске уније и Директива 2006/123/ES Европског парламента и Савјета од 12. децембра 2006. године о услугама на унутрашњем тржишту (Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market).

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Имајући у виду потребу да се осигура уставно уређење Републике које се темељи на владавини права, социјалној правди, тржишној привреди и парламентарној демократији и обезбиједи Уставом зајамчена равноправност свих облика својине и слобода привређивања, забрана монопола, једнака правна заштита свих облика својине, отворено и слободно тржиште и једнак положај на тржишту, предлажу се измјене и допуне Закона о играма на срећу.

Основни текст Закона о играма на срећу успоставио је монопол Лутрије Републике Српске на електронске игре на срећу, односно искључиво право приређивања лутријских игара на срећу и електронских игара на срећу. Супротно одредби члана 52. Устава Републике Српске, да се слободно предузетништво може законом ограничити ради заштите интереса Републике, човјекове околине, здравља и безбједности људи, као и темељном начелу да су забрањени монополи, одузето је право досадашњим приређивачима да приређују електронске игре на срећу. Осим тога уочена је потреба да се иновирају постојећа рјешења која се тичу друштвене одговорности приређивача у дијелу превенције болести зависности код учесника у играма на срећу и заштите малолјетника, као и да се изврше потребна

прецизирања појединих одредаба Закона о играма на срећу чија је примјена довела до недоумица у пракси или су се исте показале недовољно ефикасним.

Дјелатност игара на срећу у свим развијеним државама представља веома значајан извор прихода за државне буџете, запошљава велики број лица различитог профила, а посредно позитивно утиче и на друге индустријске гране и подстиче њихов развој (туризам, ИТ и електронска индустрија, услужне дјелатности и друге). Управо због тога, веома пажљиво се разматрају механизми којима се повећава пуњење буџета, а истовремено и стимулишу домаћи приређивачи игара да унапређују и шире пословање на сопственом и другим тржиштима, што додатно доводи до још већег приноса у буџету.

С обзиром на горе наведено, као и упоредноправна рјешења и примјере добре праксе у земљама Европске уније, измјеном регулативе из области игара на срећу потребно је омогућити:

- (i) Систематско и свеобухватно уређење тржишта игара на срећу;
- (ii) Елиминисање монопола у домену приређивања електронских игара на срећу;
- (iii) Сузбијање неовлашћеног организовања свих врста игара на срећу и сиве економије у овој области;
- (iv) Подстицање здраве тржишне конкуренције;
- (v) Стварање услова за одговорно приређивање и заштиту малолјетних особа;
- (vi) Стабилан раст прихода буџета Републике Српске по основу накнада од игара на срећу.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. предлаже се допуна става 1. члана 5. Закона. У закону о играма на срећу неопходно је прецизно и јасно нормативно регулисати значење прихода у играма на срећу, у складу са закључцима које је усвојио Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (International Accounting Standards Board – IASB) на састанку Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања / рачуноводствених стандарда (International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC), одржаном у мају 2007. године у Лондону у вези са пројектом Трансакције код игара на срећу.

Чланом 2. предлаже се измјена тачке 4) члана 6. Закона. У циљу отклањања правних празнина и избјегавања различитих тумачења и недоумица које би се јавиле у практичној примјени Закона, врши се прецизно нормирање интернет игара на срећу.

Чланом 3. предлаже се измјена става 5. члана 7. Закона. Предложеном измјеном омогућава се како Лутрији Републике Српске, тако и свим другим приређивачима игара на срећу, приређивање електронских игара на срећу по тржишним условима, у складу са темељним начелима слободног тржишта и једнаког положаја привредних субјеката на тржишту, сагласно највишим правним актима Републике Српске. Сврха предложене измјене је

успостављање једнаког положаја свих привредних субјеката у дјелатности приређивања игара на срећу.

Законом о играма на срећу успостављен је монопол Лутрије Републике Српске на електронске игре на срећу, односно искључиво право приређивања лутријских игара на срећу и електронских игара на срећу, осим класичне томболе, чиме је искључена слободна конкуренција као суштински елемент тржишне привреде. Ограничењем приређивања електронских игара на срећу, директно се спрјечава развој конкуренције између више приређивача игара на срећу. Резултат тога, између осталог, јесте спрјечавање обogaћења понуде корисницима услуга, као и онемогућавање развоја бољих услова приликом учешћа у играма на срећу. Сличан систем ограничавања правних субјеката који могу приређивати електронске игре на срећу не постоји нити у једној земљи Европске уније или Европског економског простора. Слободна тржишна конкуренција има круцијалну улогу у функционисању Европске уније као наднационалне и вишедржавне заједнице. Основне четири тржишне слободе - слобода кретања робе, услуга, капитала и лица - у садејству са принципом недискриминације и важећом регулативом о заштити конкуренције, представљају суштинске елементе економског поретка Уније. Европска унија, са циљем сузбијања дјеловања монопола и неоправданих државних интервенција, води активну политику заштите конкуренције у правцу спрјечавања ограничавања или урушавања слободне тржишне конкуренције на Заједничком тржишту. Стога право тржишне конкуренције Европске уније доприноси развоју и очувању унутрашњег тржишта, као и подстицању трговине између чланица Уније. С обзиром на то да је приоритетни циљ Републике Српске/Босне и Херцеговине прикључење Европској унији, управо су успјешно спровођење хармонизације законодавства и примјена усклађених прописа најбитнији услов за даље кораке према чланству у Европској унији, па у том смислу и Република Српска/БиХ мора нужно да усклади своје прописе са заједничким вриједностима, политикама и стандардима Европске уније, као и са поштовањем једнакости и отвореног тржишта. О добрим странама и позитивним учинцима усклађених националних прописа са правом Европске уније (*acquis communautaire*) најбоље говоре примјери Норвешке и Швајцарске, земаља које нису чланице Европске уније, а које су сва правна начела која важе на јединственом европском тржишту прихватиле и имплементирале у своја законодавства.

Чланом 4. мијења се став 2. члана 12. Закона. Полазећи од потребе да се дјеца и малољетници заштите и с обзиром на то да приређивање игара на срећу мора бити друштвено одговорно и усмјерено ка превенцији болести зависности код учесника у играма на срећу, игре на срећу треба мање учинити доступним дјечи односно малољетним лицима посебно због тога што су дјеца односно мањолетници најрањивија група подложна настајању свих облика патолошког коцкања и клађења. Стога је у циљу заштите малољетника нужно проширивање забране уласка у све објекте, а прије свега угоститељске објекте. Како клађење у угоститељским објектима не подлијеже никаквим ограничењима, оно постаје популаран облик забаве међу малољетницима. Имајући у виду да су малољетници најподложнији негативним утицајима клађења и коцкања, оваква доступност може имати негативан утицај на правилан раст и развој и довести до настанка бројних психолошких, емоционалних, финансијских и социјалних проблема.

Чланом 5. предлаже се допуна у члану 15. тако што се у ставу 1. послије ријечи “из члана 6. став 1. т.” додаје се “2)”. Видјети образложење код члана 3. овог Нацрта закона.

Чланом 6. предлаже се измјена члана 17. Закона. Повећање буџетских прихода од игара на срећу, као један од циљева новог Закона о играма на срећу, биће остварен и прописивањем накнада у горе наведеним износима, посебно ако се има у виду да је прописан јединствен рок важења лиценци за приређивање игара на срећу, односно да се лиценца даје на период од пет година с могућношћу продужења. Осим тога, у циљу повећања прихода буџета Републике, овом измјеном уводи се плаћање накнаде за добијање лиценце за приређивање електронских игара на срећу, сходно члану 3. и члану 5. овог Нацрта закона, којима се свим правним лицима, која испуњавају прописане услове, омогућава приређивање електронских игара на срећу.

Чланом 7. предлаже се допуна члана 23. Закона. Предложеном измјеном додатно је истакнута обавеза регистрације пословних јединица, коју обавезу је један дио приређивача до сада избјегавао. На овај начин се такође остварује повећање буџетских прихода на име накнаде за пријем и обраду пријаве за регистрацију и судских такси.

Чланом 8. предлаже се брисање у ставу 1. члана 25. ријечи: “и електронских игара на срећу”. Видјети образложење код члана 3. овог Нацрта закона.

Чланом 9. предлаже се измјена ст. 1, 2. и 3. члана 36. Закона. Видјети образложење код члана 3. овог Нацрта закона.

Чланом 10. предлаже се допуна члана 37. Видјети образложење код члана 3. овог Нацрта закона.

Чланом 11. предлаже се измјена става 2. члана 38. Закона. Сходно измјенама предложеним у члану 3. и члану 5. овог Нацрта закона, којима се свим правним лицима, која испуњавају прописане услове, омогућава приређивање електронских игара на срећу, неопходно је извршити прецизирање у ставу 2. члана 38. Закона.

Чланом 12. предлаже се измјена члана 39. Закона. У циљу повећања буџетских прихода по основу плаћања накнада за приређивање електронских игара на срећу предлаже се увођење накнаде од 8% на основицу коју чини разлика између укупно остварених уплата и укупно остварених исплата с тим да се изврши и повећање минималне доње границе накнаде на 200 КМ мјесечно по пословној јединици.

Чланом 13. предлаже се измјена накнаде за приређивање кладионичких игара на срећу у члану 70. Закона. Студија свјетски реномиране ревизорске куће KPMG о ефектима различитих модела опорезивања сектора игара на срећу закључила је да је пореска стопа у износу до највише 10% на основицу коју чини разлика између примљених уплата и исплаћених добитака максимална могућа стопа за игре на срећу у данашњим условима, уколико се жели постићи оптималан ниво пореске ефикасности и удио дјелатности игара на срећу који се одвија у легалним економским оквирима. Свако веће фискално оптерећење значајно би угрозило пословање цјелокупне индустрије игара на срећу, јер би увећало миграцију играча ка нелегалним приређивачима, услед атрактивније понуде. Имајући у виду изузетно висок степен доступности интернета и утицаја off shore интернет

приређивача, потребно је водити рачуна да наше законодавство из области игара на срећу буде конкурентно и на регионалном и на глобалном плану. Уколико наша регулатива у овом домену није конкурентна, домаћа индустрија се гуши и неминовно се тржиште препушта страним оператерима који послују из зона са знатно повољнијим пореским третманима за приређиваче.

Чланом 14. предлаже се измјена става 2. члана 72. Закона, у циљу прецизирања да се приређивање кладионичких игара путем самопослужних терминала за спортско клађење може вршити у кладионицама, аутомат клубовима и казинима. Омогућавање увођења терминала у угоститељске објекте представља у сваком погледу најнеодговорнији облик друштвено неприхватљивог понашања. Терминали у угоститељским објектима производе додатну опасност за друштво јер се повећава ризик од нестручног приређивања игара на срећу (запослени у угоститељским објектима не пролазе стандардне обуке, не знају процедуре, нису запослени директно у сектору игара на срећу, тако да немају одговарајућу свијест и одговорност), повећавају ризик учествовања малољетника у играма на срећу, с обзиром на то да се не може забранити улазак малољетника у угоститељске објекте, ресторане, хотеле... У пракси имамо најстрашније примјере покушаја примјене оваквог законског рјешења које је последице тога брзо било укинато.

Предложеном измјеном на квалитетнији начин се регулише јавни интерес у дијелу друштвене одговорности, заштите дјеце и малољетника и других угрожених група.

Чланом 15. предлаже се измјена става 1. члана 84. Видјети образложење код члана 13. овог Нацрта закона.

Чланом 16. предлаже се измјена члана 92. Закона. У државама чланицама Европске уније у којима је регулисано приређивање игара на срећу путем интернета, уплате и исплате у интернет играма на срећу врше се безготовински, готовински или на основу других платних трансакција у складу са законом и другим прописом, у просторијама приређивача или путем пружалаца платних услуга и заступника и посредника преко којих се пружају платне услуге. Овакво законско рјешење је у потпуности у складу са Директивом Европске уније о спрјечавању прања новца и стандардима Комисије за игре на срећу Уједињеног Краљевства.

Начин вршења платног промета јасно је регулисан прописима који уређују ту област, тако да су ограничења постављена у Закону о играма на срећу беспотребна. Због свега тога сматрамо да је предложено законско рјешење у потпуности у складу са модерним законским рјешењима у развијеним тржиштима Европске уније.

Чланом 17. предлаже се измјена става 1. члана 94. Закона. Видјети образложење код члана 13. овог Нацрта закона.

Чланом 18. предлаже се брисање Главе XII – ПОРЕЗ НА ДОБИТКЕ ОД ИГАРА НА СРЕЋУ. Постојећи модел опорезивања добитака од игара на срећу подстиче гашење легалних приређивача кладионичких и интернет игара на срећу што неминовно доводи до преласка играча на стране интернет сајтове за клађење, који немају одобрење надлежног органа за приређивање игара на срећу. Страни интернет сајтови за клађење не плаћају порезе, доприносе, накнаде и друге финансијске обавезе према Републици Српској што ће

довести до одлива неколико милиона еура на иностране рачуне па самим тим доћи ће до умањења буџетских прихода од ове врсте игара на срећу. На тај начин сав тај новац ће се слити у нелегално тржиште ван сваке контроле наших државних органа. Таква ситуација се већ догодила у земљама у окружењу и већина је на вријеме препознала штетност овог прописа, док су свега пар њих допустиле да униште сопствену индустрију за рачун иностраних приређивача.

Напомињемо да се од 28 држава чланица Европске Уније, порез на добитке од игара на срећу плаћа само у Хрватској, Грчкој, Португалу, Румунији и Словенији. Сходно доступним статистичким подацима у Хрватској, процјена је да грађани код илегалних иностраних приређивача годишње потроше више од три милијарде куна (више од 404.000.000 еура), а да буџет Хрватске губи више од милијарде куна (преко 134.000.000 еура).

Крајем 2015. године, измјенама Закона о порезу на доходак физичких лица, Скупштина Црне Горе укинула је порез на добитак од игара на срећу. Оваква одлука највишег законодавног тијела била је мотивисана чињеницом да је, од тренутка увођења оваког модела опорезивања, остварен готово безначајан приход у државни буџет. Стога је овај порез практично укинут врло брзо након увођења, јер су Влада и Скупштина Црне Горе препознали његове штетне ефекте по државни буџет и прихватили аргументе грађанске иницијативе десетине хиљада потписника о штетности ове врсте опорезивања. Највише законодавно тијело земље усвојило је аргументе потписника иницијативе да се убирањем пореза од крајњих корисника - играча дестимулише и урушава развој саме дјелатности што доводи до негативних економских ефеката и умањеног обима самих јавних прихода.

Предметном одредбом задире се и у основне принципе владавине права и социјалне правде из члана 5. Устава, с обзиром на то да порески систем и пореска политика коју изражава треба да се заснивају на начелима једнакости и праведности. Опорезивање добитака код кладионичких и интернет игара на срећу изазвало је неједнак положај на тржишту, чиме су се играчи преусмјерили на остале врсте игара на срећу, услед чега би и приређивачи кладионичких и интернет игара на срећу требало да буду изједначени с осталим приређивачима. Уставно начело праведности захтјева да порески обвезници који располажу једнаком економском снагом буду једнако опорезовани (хоризонтална праведност), односно да порески обвезници који располажу већом економском снагом плаћају већи порез од оних који располажу мањом економском снагом (вертикална праведност). У случају пореза на добитке од игара на срећу прекршено је начело праведности, јер уколико играчи различитих врста игара на срећу остваре добитке, једино ће играч који је остварио добитак од лутријских, кладионичких и интернет игара на срећу платити порез, сходно члану 101. Закона.

Чланом 19. предлаже се брисање става 4. члана 119. Закона. Законодавац је у ставу 4. члана 119. Закона успоставио истовремено важење два закона који садрже опречне одредбе у погледу права појединих лица да приређују електронске игре на срећу без јасних критеријума, а што објективно угрожава право на правну сигурност, као један од најважнијих сегмената начела владавине права.

Чланом 20. утврђује се ступање на снагу овог закона.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Српске. Економска оправданост овог закона садржана је у чињеници да ће се усвајањем предложених рјешења остварити стабилан раст прихода буџета Републике. Свако веће фискално оптерећење у односу на предложена рјешења из овог Нацрта закона значајно би угрозило пословање цјелокупне дјелатности игара на срећу, јер би увећало миграцију играча ка нелегалним приређивачима, усљед атрактивније понуде. Имајући у виду изузетно висок степен доступности интернета и утицаја off shore интернет приређивача, потребно је водити рачуна да наше законодавство из области игара на срећу буде конкурентно и на регионалном и на глобалном плану. Уколико наша регулатива у овом домену није конкурентна, домаћа индустрија се гуши и неминовно се тржиште препушта страним оператерима који послују из зона са знатно повољнијим пореским третманима за приређиваче. Дакле, доношење овог закона побољшава пословно окружење, што ће за резултат имати сузбијање неовлашћеног организовања свих врста игара на срећу и сиве економије у овој области, а самим тим и економске активности и конкурентности привреде Републике Српске.

ЗАКОН О ИГРАМА НА СРЕЋУ

(Текст предложених измјена уграђених у текст Закона)

Дефиниције појмова из овог закона

Члан 5.

Појмови у смислу овог закона имају сљедеће значење:

- 1) играма на срећу сматрају се игре у којима учесници имају једнаке могућности стицања добитака уз посредну или непосредну уплату одређеног износа, а резултат игре искључиво или претежно зависи од случаја или неког неизвјесног догађаја у игри;
- 2) наградним играма сматрају се игре које се приређују ради промоције сопствених производа и услуга за учешће у којима се не тражи посебна уплата, као и игре које се приређују јавно - путем телекомуникационих система, гдје се од учесника не захтијева одређена уплата за учествовање у наградној игри, посредно - преко телекомуникационих оператера, при чему се ствара могућност добитака у роби и услугама;
- 3) забавним играма сматрају се игре на рачунарима, симулаторима, видео-аутоматима, флиперима и другим сличним апаратима, који се стављају у погон помоћу новца или жетона, као и пикадо, билијар и друге сличне игре у којима се учествује уз наплату за учешће, а у којима учесник не може остварити добитак у новцу, стварима или правима, већ право на једну или више бесплатних игара исте врсте;
- 4) приређивач је ЈП "Лутрија Републике Српске" а. д. Бања Лука (у даљем тексту: Лутрија), односно друго правно лице које на основу лиценце и одобрења има право приређивања игара на срећу;
- 5) казино је посебно уређен простор у којем се приређују казино игре на срећу;
- 6) аутомат клуб је посебно уређен простор у којем се приређују игре на срећу на аутоматима;
- 7) кладионица је посебно уређен простор у којем се приређују игре на срећу клађења;
- 8) лутријске игре на срећу су игре које се приређују јавним извлачењем или код којих је унапријед одређен фонд добитака;
- 9) лутрија је игра у којој учесник посједује срећку, коју даје приређивач игре, на којој је, у складу са правилима игре, унапријед уписан одређени број, а срећка се сматра добитном ако се на јавном извлачењу лутрије, на дан који је унапријед одређен, извуку одређени дијелови броја или цијели број уписан на срећки;
- 10) експрес лутрија је игра у којој учесник има срећку издату од приређивача игре на којој су, у складу са правилима игре, већ уписани врста и износ добитка или одређени број, а

који су обезбијеђени у затвореном омоту, а срећка представља добитак ако је на њој назначен добитак, симбол или број који, према правилима игре, означава добитак;

11) инстант лутрија је игра у којој учесник посједује срећку, коју даје приређивач игре на којој је, у складу са правилима игре, унапријед уписана врста и износ добитка или одређени број, односно симбол који је прекривен одговарајућом заштитом, а коју учесник уклања скидањем - гребањем заштите, а срећка се сматра добитном ако су на њој назначени добитак или број, односно симбол који, у складу са правилима, означава добитак;

12) ТВ томбола, односно ТВ бинго је игра на срећу у којој се јавно извлаче бројеви, и то на дан који је унапријед одређен и у унапријед одређено вријеме, у складу са правилима игре, а посредством ТВ медија;

13) класична томбола је игра на срећу у којој учесник има томболску картицу на којој су, у складу са правилима игре, унапријед уписани бројеви, а учесник је остварио добитак ако су бројеви уписани на картици извучени у извлачењу које се не преноси посредством средстава јавног информисања;

14) лото, кено и сличне игре су игре у којима учесник попуњавањем листића, који даје приређивач игре и на којем су (у складу са правилима игре) унапријед уписани бројеви, треба да погоди одређену групу бројева, прецртавајући их по сопственом избору, а листић се сматра добитним ако бројеви или неки од њих, који су на листићу прецртани, одговарају бројевима извученим на јавном извлачењу и ако су испуњени други услови у складу са правилима игре;

15) тото и спортска прогноза је игра у којој учесник, попуњавањем листића који даје приређивач игре на којем су означени такмичарски парови, погађа резултат спортске и друге утакмице за сваки такмичарски пар, користећи ознаке предвиђене правилима игре, а листић се сматра добитним ако је учесник погодио све резултате или правилима игре предвиђен број резултата, под условом да су ознаке за резултате уписане, односно прецртане на талону и купону и ако су испуњени други услови у складу са правилима игре;

16) фонто и сличне игре путем телефона и сличних медија су игре у којима се учеснику, на његов позив и путем Short Message Service порука (у даљем тексту: SMS), по испуњењу и других услова (ако су они предвиђени правилима игре), додјељује одређени број или друга јединствена ознака, или је учесник сам бира, а учесник је остварио добитак ако је додијељени број или друга јединствена ознака извучена на извлачењу у складу са правилима игре;

17) електронске игре на срећу су игре на срећу које се приређују путем терминала за игру, а код којих се извлачење, односно организовање игре обавља путем електронског или механичког генератора случајности и резултат се преноси електронски, а фонд добитака не мора бити унапријед одређен;

18) видео-лутрија је електронска игра на срећу која се игра на електронским видео-лутријским терминалима (ВЛТ), који су повезани у електронски контролисану мрежу, при

чему се резултат игре (одлука о добитку и губитку) генерише помоћу генератора случајности, односно генератора случајних бројева искључиво на једном централном серверу;

19) видео-лутријски терминал је посебан уређај који је путем виртуелне приватне мреже повезан са централним сервером на коме се помоћу генератора случајних бројева добија резултат сваке појединачне игре који се приказује на монитору уређаја;

20) виртуелне електронске игре су игре које су засноване на унапред снимљеним догађајима (снимке трка коња, паса и сличних трка) или компјутерски генерисаним догађајима у којима се за избор догађаја или резултата користи генератор случајних бројева;

21) електронски бинго и електронски кено су електронске игре на срећу код којих тикете (срећке) производи играч на терминалу или аутомату, извлачење обавља централни контролни и информациони систем приређивача, путем електронског или механичког генератора случајности, а резултат се (у складу са правилима игре) електронски преноси на термине и приказује играчима;

22) остале електронске игре на срећу су све оне игре на срећу које су уређене овим законом и прописима донесеним на основу њега које нису посебно уређене овим законом, а спроводе се на електронској основи;

23) посебне игре на срећу су игре у којима учесници играју један против другог или против приређивача и очекују добитак, у зависности од висине свог улога и правила игре;

24) игре у казинима су игре које играчи играју против казина или један против другог у складу са међународним правилима, на столовима за игру са:

1. куглицама (на примјер, као што су игре: "roulette", "boule", "двадесет три" и сличне игре),

2. коцкицама (на примјер, као што су игре: "craps" и сличне игре),

3. картама (на примјер, као што су игре: "baccarat", "trente-guarante", "black-jack", "punto banco", "mini-punto banco", "chemin de fer", "carriben poker", "texas holdem poker" и сличне игре);

25) кладионичке игре су игре у којима се учесници, у складу са правилима игре, кладе на резултате различитих стварних спортских и других догађаја:

1. клађење на резултате појединачних или групних спортских такмичења,

2. клађење на успјех плесних, пјевачких, музичких и сличних такмичења,

3. остала клађења;

26) игре на срећу на аутоматима су игре које се приређују на аутоматима, електронским рулетима и другим апаратима са вишеструким улогом и добитком (енглески термин који се још користи је multiplayer) и на систему аутомата, који подразумева повезивање већег

броја аутомата ради формирања јединственог цекпота са истим и истовременим шансама свих учесника у игри (за овакав случај користи се и термин: прогресива); аутоматима за игре на срећу са вишеструким улогом и добитком ("мултиплауер") сматрају се механички, електронски или слични уређаји на којима играчи уплатом одређеног износа (жетона, кованица или непосредном уплатом на благајни, односно на аутомату) имају могућност добитка; у случају да на једном аутомату истовремено може да игра више играча, свако мјесто за игру, у смислу овог закона, сматра се посебним аутоматом;

27) интернет игре на срећу су игре у којима се учествује путем глобалне интернет мреже (ГИМ) преко персоналних рачунара, мобилних телефона и других сличних уређаја;

28) класичним наградним играма сматрају се игре које се приређују ради промоције сопствених производа и услуга, под условом да се за учешће у наградној игри не тражи посебна уплата;

29) наградним играма које се приређују путем телекомуникационих система сматрају се игре које се приређују јавно, путем телевизије (на примјер, као што су: квизови, лицитације, контралицитације и сличне игре), гдје се од учесника не захтијева одређена уплата за учешће у игри, при чему се цијена пријаве за учешће у игри утврђена од оператера у редовном телекомуникационом саобраћају не сматра уплатом за учешће у наградној игри,

30) рачунарски систем је електронски систем путем којег се приређују игре на срећу, који је у власништву приређивача, а који одговара спецификацијама система који је одобрен од Министарства,

31) Приход од приређивања игара на срећу је износ који се добије када се вриједност укупних уплата умањи за вриједност укупних исплата (приход = уплата - исплата). Приход од приређивања игара на срећу представља основицу за обрачун накнада за приређивање игара на срећу у складу са овим законом.

Врсте игара на срећу и наградних игара

Члан 6.

(1) Игре на срећу разврставају се на:

1) лутријске игре на срећу (у даљем тексту: лутријске игре), у које спадају:

1. лутрија,
2. експрес лутрија,
3. инстант лутрија,
4. ТВ томбола, односно ТВ бинго,
5. класична томбола,

6. лото,
7. кено,
8. спортска прогноза, односно тото,
9. додатне лутријске игре на срећу,
10. фонто,
11. друге сличне игре на срећу са извлачењем;
- 2) електронске игре на срећу (у даљем тексту: електронске игре), у које спадају:

1. видео-лутрија,
2. игре на видео-лутријским терминалима,
3. електронске виртуелне игре,
4. електронски бинго и електронски кено,
5. остале електронске игре;

3) посебне игре на срећу, у које спадају:

1. игре у казинима,
2. кладионичке игре,
3. игре на срећу на аутоматима;

4) интернет игре на срећу, у које спадају:

- 1. кладионичке игре на срећу,**
- 2. електронске игре на срећу, виртуелне електронске игре и остале електронске игре,**
- 3. игре на срећу на аутоматима,**
- 4. казино игре на срећу,**
- 5. остале интернет игре на срећу.**

(2) Наградне игре разврставају се на:

- 1) класичне наградне игре,
- 2) наградне игре које се приређују путем телекомуникационих система.

Право приређивања игара на срећу

Члан 7.

- (1) Приређивање игара на срећу је дјелатност од јавног интереса и искључиво је право Републике Српске (у даљем тексту: Република), ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Игре на срећу могу се приређивати на основу овог закона, рјешења Владе о додјели концесије и на основу одобрења Министарства (у даљем тексту: лиценца).
- (3) Република право приређивања свих игара на срећу из овог закона остварује посредством Лутрије.
- (4) Игре на срећу из члана 6. став 1. т. 1) и 2) овог закона, осим класичне томболе, приређује Лутрија самостално или у сарадњи са другим привредним друштвима путем формирања заједничког привредног друштва у којем Лутрија има најмање 51% учешћа у капиталу и одлучивању друштва, уз претходну сагласност Владе.
- (5) Право приређивања игара на срећу из члана 6. став 1. т. 2), 3) и 4) овог закона и класичне томболе могу стећи и друга привредна друштва на основу рјешења Владе или одобрења у складу са овим законом.**
- (6) Изузетно од ст. 3. и 4. овог члана, право једнократног приређивања игара на срећу преноси се у складу са одредбама овог закона правним лицима која су регистрована за обављање недобитне дјелатности.
- (7) Наградне и забавне игре могу приређивати лица на основу одобрења, које доноси директор Управе, у складу са одредбама овог закона.
- (8) Лице којем је дато право приређивања игара на срећу, наградних или забавних игара то право не може пренијети на друга лица.
- (9) Условe под којима се даје сагласност из става 4. овог члана прописује Влада уредбом.

Заштита малољетника

Члан 12.

- (1) Лицу млађем од 18 година забрањено је учествовање у играма на срећу из члана 6. став 1. овог закона.
- (2) Лицу млађем од 18 година забрањен је улаз у казина, играчнице, просторе у којима се приређује класична томбола, кладионице и аутомат клубове, као и све друге просторе и објекте у којима се приређују игре на срећу.**
- (3) Провјеру чињеница из ст. 1. и 2. овог члана, у случају сумње, врши приређивач увидом у личне исправе.

(4) Забрањено је објављивати огласе и рекламе у вези са игром на срећу у радијским и телевизијским програмима намијењеним за дјецу и малољетнике и у штампаним медијима намијењеним за дјецу и малољетнике.

Оправданост додјеле права на приређивање игара на срећу

Члан 15.

(1) Приређивање игара на срећу из члана 6. став 1. т. 2), 3) и 4) овог закона, поред Лутрије Републике Српске, могу обављати правна лица са сједиштем на територији Републике, чији оснивачи, односно одговорно лице нису осуђивани за кривична дјела, осим за кривична дјела из области саобраћаја и ако испуњавају услове прописане овим законом.

(2) Приликом додјеле концесије, односно лиценце процјењује се:

- 1) дјелатност, послови, досадашња пословања и бонитет правног лица,
- 2) испуњавање пореских и других обавеза од правних лица и њихових власника,
- 3) засићеност понуде игара на срећу у Републици, односно у појединој јединици локалне самоуправе,
- 4) обим приређивања игара на срећу из аспекта допуњавања туристичке понуде.

Једнократна накнада

Члан 17.

(1) За добијање лиценце плаћа се једнократна накнада за приређивање у сљедећим износима:

- 1) за класичну томболу – накнада је 50.000 КМ;
- 2) за кладионичке игре на срећу – накнада је 75.000 КМ;
- 3) за игре на срећу на аутоматима – накнада је 75.000 КМ;
- 4) за интернет игре на срећу – накнада је 250.000 КМ;
- 5) за електронске игре на срећу – накнада је 75.000 КМ.

(2) Накнаде из ставе 1. овог члана плаћају се приликом добијања лиценце и не враћају се приређивачу у случају да приређивач не користи лиценцу.

Одобрење за пословне јединице

Члан 23.

(1) Одобрење за пословне јединице је управни акт који доноси директор Управе, а којим се потврђује испуњеност услова за приређивања игара на срећу у свакој пословној јединици приређивачу који посједује лиценцу за приређивање те врсте игара.

(2) Приређивач игара на срећу, ималац лиценце из члана 7. овог закона приређује игре на срећу у својим регистрованим пословним јединицама на основу посебног рјешења о одобрењу (у даљем тексту: одобрење), које доноси директор Управе у складу са одредбама овог закона и прописа донесених на основу њега.

(3) Регистроване пословне јединице у којима се приређују игре на срећу, представљају потпуно затворен простор који је физички одвојен од просторија било ког другог физичког или правног лица.

(4) У пословним просторима у којима се приређују игре на срећу може се послуживати храна и пиће од лиценцираног приређивача, на основу дозволе Управе и надлежног органа за предметну дјелатност.

Право приређивања игара на срећу Лутрије

Члан 25.

(1) Лутрија има право приређивања свих игара на срећу, а има искључиво право приређивања лутријских игара на срећу, осим класичне томболе.

(2) Лутријске игре на срећу Лутрија може приређивати класичним путем, електронским путем, путем терминала и путем интернета.

(3) Игре на срећу из става 1. овог члана Лутрија може реализовати у пословној сарадњи и са другим лицима која су регистрована за промет робе и услуга, односно може у оквиру пословне сарадње повјерити дистрибуцију срећака и других средстава за приређивање лутријских игара на срећу тим лицима.

(4) Лутријске игре Лутрија може приређивати у сарадњи са правним лицима која имају право приређивања лутријских игара на срећу у другом ентитету или у другим државама.

(5) Лутрија може бити члан међународних удружења која окупљају приређиваче лутријских игара.

Одобрење за приређивање електронских игара

Члан 36.

(1) Лиценца за приређивање електронских игара на срећу може се дати Лутрији и правним лицима која, поред општих услова из члана 16. и члана 17. став 1. тачка 5) овог закона, испуњавају и посебне услове прописане овим законом и подзаконским актима донесеним на основу њега.

(2) Уз захтјев за издавање одобрења из става 1. овог члана, Лутрија и правна лица достављају:

- 1) правила игре,
 - 2) доказ о власништву, праву коришћења или уговор о пословној сарадњи са корисником простора у којем се приређују електронске игре,
 - 3) доказ о испуњености просторних и техничких услова за приређивање електронских игара у том пословном простору.
- (3) Лутрија и правна лица су дужна правила сваке електронске игре објавити у свакој просторији у којој се приређују електронске игре.

Услови за приређивање електронских игара

Члан 37.

(1) Електронске игре се приређују у пословним јединицама које испуњавају просторне и техничке услове за приређивање електронских игара на срећу.

(2) Електронске игре приређују се путем терминала, који морају испуњавати услове техничке исправности у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(3) Лутрија и правна лица су обавезна да сваки терминал за приређивање електронских игара **означе** посебном наљепницом коју даје Управа, уз посебну накнаду од 20 КМ, на период од годину дана.

(4) Лутрија и правна лица су дужна да **пријаве** Управи, најкасније седам дана прије, свако стављање у употребу, повлачење из употребе и премјештање терминала, а ова обавеза не односи се на техничке кварове и сервис.

(5) Лутрија и правна лица су дужна да за сваки нови терминал који **стављају** у употребу **доставе** Управи:

- 1) доказ о власништву или праву коришћења простора у којем се налази,
- 2) доказ о власништву или праву коришћења терминала,
- 3) потврду о техничком прегледу.

(6) Терминали су повезани у једну електронски контролисану мрежу, а резултат игре формира се помоћу генератора случајности на једном централном серверу.

(7) Лутрија **и правна лица** су обавезна да **омогуће** приступ подацима на серверу које захтијева Министарство или Управа.

(8) Министар, на приједлог директора Управе, доноси правилник којим прописује просторне и техничке услове које морају испуњавати пословне јединице у којима се приређују електронске игре, као и услове и начин приређивања електронских игара.

Учесници у електронским играма

Члан 38.

(1) Учесници у електронским играма су физичка лица која испуњавају услове за учествовање у овим играма на срећу у складу са правилима поједине игре.

(2) **Право на учешће у електронским играма стиче се уплатом улога за игру на терминалу или на благајни приређивача.**

Накнада за приређивање електронских игара

Члан 39.

За приређивање електронских игара на срећу плаћа се накнада у висини од 8% на основицу коју чине укупне уплате умањене за укупне исплате у том мјесецу, али не мање од 200 КМ по пословној јединици, до 15. у мјесецу за претходни мјесец.

Накнада за приређивање кладионичких игара

Члан 70.

(1) **За приређивање кладионичких игара на срећу плаћа се накнада у висини од 8% на основицу коју чине укупне уплате умањене за укупне исплате у том мјесецу, али не мање од 1.100 КМ по кладионици.**

(2) Накнаду из става 1. овог члана приређивач је дужан да пријави и плати Управи до 15. у мјесецу за претходни мјесец.

Самопослужни терминали за клађење

Члан 72.

- (1) Самопослужни терминали за клађење представљају посебан начин приређивања кладионичких игара, путем којих се не могу приређивати друге игре осим спортских клађења.
- (2) Приређивање кладионичких игара путем самопослужних терминала за спортско клађење врши се у кладионицама, аутомат клубовима и казинима.
- (3) На услове и поступак добијања одобрења за приређивање кладионичких игара путем терминала за спортско клађење сходно се примјењују одредбе члана 66. овог закона.
- (4) Терминали су обавезно повезани са Централним рачунарским системом приређивача из члана 71. став 1. овог закона, гдје се евидентира свака извршена уплата и исплата.
- (5) Терминал је опремљен са уређајем за примање новчаница (користи се и енглески термин: bill acceptor), штампачем (енгл. ticket printer) и механичким бројчаницима.
- (6) Терминали за спортско клађење имају посебну наљепницу за означавање, коју даје Управа, уз накнаду од 20 КМ, на период од годину дана.
- (7) За приређивање кладионичких игара путем терминала за спортско клађење приређивач плаћа накнаду из члана 70. овог закона, за сваки терминал.

Накнада за приређивање игара на срећу на аутоматима

Члан 84.

- (1) За приређивање игара на срећу на аутоматима и путем терминала и интернета приређивач плаћа накнаду износу од 8% на основуцу коју чини разлика укупних уплата и исплата мјесечно по аутомату, а не мање од 110 КМ мјесечно по аутомату.
- (2) Накнаду из става 1. овог члана приређивач је дужан да пријави Управи и плати до 15. у мјесецу за претходни мјесец.

Уплате у интернет играма на срећу

Члан 92.

- (1) Уплате и исплате у интернет играма на срећу врше се безготовински, готовински или на основу других платних трансакција у складу са законом и другим прописом, у просторијама приређивача или путем пружалаца платних услуга и заступника и посредника преко којих се пружају платне услуге, с тим да су те уплате и исплате видљиве играчу, приређивачу и Управи.

(2) Уплате на рачун играчима, као и исплате играчима могу се вршити само уколико је играч регистрован и посједује виртуелни рачун код приређивача.

(3) Забрањено је примање уплата или вршење исплата у играма на срећу лицима млађим од 18 година.

Накнада за приређивање игара на срећу

Члан 94.

(1) За приређивање свих интернет игара на срећу приређивач плаћа накнаду у укупном износу од 8% на основицу коју чини вриједност укупних уплата умањена за вриједност укупних исплата у појединим интернет играма на срећу, не узимајући при том у обзир средства на виртуелном рачуну играча, с тим да износ накнаде не може бити мањи од 5.000 КМ мјесечно.

(2) Накнаду из става 1. овог члана приређивач је дужан да пријави Управи и плати до 15. у мјесецу за претходни мјесец.

Усклађивање пословања са одредбама овог закона

Члан 119.

(1) Приређивачи игара на срећу дужни су да ускладе своје пословање и статус са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Лиценце и одобрења дата на основу одредаба закона који је важио до дана ступања на снагу овог закона остаће на снази ако испуњавају услове прописане овим законом, у супротном, истеком рока из става 1. овог члана лиценце по закону престају важити без вођења посебног управног поступка.

(3) На поступке започете до дана ступања на снагу овог закона примјењиваће се одредбе овог закона.

Овај Нацрт биће достављен Народној скупштини Републике Српске у складу са чланом 44. Закона о референдуму и грађанској иницијативи.

ИНИЦИЈАТИВНИ ОДБОР

_____, предсједник Одбора, Игор Шајиновић, ЈМБ 2310984121578

_____, члан, Владимир Новаковић, ЈМБ 2909978172224

_____, члан, Биљана Регулић, ЈМБ 1210985106469